

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – К. – Ірпінь : Перун, 2001. – 1140 с.
2. Вітвицька С. С. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти: автореф. дис. на здобуття наук. ст. докт. пед. Наук : 13.00.04 “теорія і методика професійної освіти” / С. С. Вітвицька. – Житомир, 2011. – 43 с.
3. Волошенко О.В. Формування готовності майбутнього вчителя до педагогічної творчості в умовах коледжу : автореф. дис. на здобуття наук. Ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 “теорія і методика професійної освіти” / О. В. Волошенко. – К., 1996. – 20 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І. М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
5. Дьяченко М. И., Психологические проблемы готовности к деятельности / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандыбович. – Минск : БГУ, 1976. – 176 с.
6. Кузьмина Н. В. Психологическая структура деятельности учителя и формирование его личности : автореф. дисс. на соискание науч. степени докт. психол. наук : спец. 19.00.01. „Педагогическая и возрастная психология” / Н. В. Кузьмина. – Л., 1964. – С. 35–40.
7. Сенашенко В. С. Магистратура : свобода выбора и свобода маневра / В. С. Сенашенко // Высшее обр. В России. – №3. – 2000. – С. 26-29.
8. Слостенин В. А. Профессиональная готовность учителя к воспитательной работе / В. А. Слостенин // Советская педагогика. – 1981. – №4. – С. 76-84.
9. Философско-психологические проблемы развития образования / [под ред. В. В. Давыдова]. – М. : Педагогика, 1981. – 176 с.

The article reviews the structure of Masters' readiness for innovative professional activity. The meanings of the following notions as “readiness”, “readiness for innovational professional activity” are revealed. The main components of the readiness are distinguished and characterized.

Key words: *readiness, Innovation, innovational activity, readiness for the innovational professional activity.*

УДК 378.146

Комишан А.І.

ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

У статті розкрито компоненти педагогічної діагностики і сформульовано власне бачення завдань контрольних навчальних заходів, що проводяться науково-педагогічними працівниками в рамках педагогічної діагностики. А також розроблено модель діяльності науково-педагогічних працівників з педагогічної діагностики.

Ключові слова: *діагностика, педагогічна діагностика, діагностика якості підготовки фахівців, компоненти педагогічного діагностування, контроль, перевірка, оцінювання, шкала та критерії оцінювання, рівні навчальних досягнень студентів.*

Одним із чинників, що певною мірою впливають на якість вищої освіти є діагностика якості підготовки фахівців з вищою освітою. Тобто, на сучасному етапі реформування і розвитку вищої освіти педагогічну діагностику варто розглядати, з одного боку, як обов'язковий компонент освітнього процесу, за допомогою якого визначається досягнення поставлених цілей, а з іншого – як актуальну наукову проблему з огляду на кардинальні зміни, що відбуваються у вищій школі України і, перш за все, в організації навчально-виховного процесу у ВНЗ, у світлі

приєднання її до загальноєвропейського простору освіти і науки й європейської академічної спільноти та компетентнісного підходу.

Останнім часом західні, російські та українські науковці багато приділяють уваги теоретичним та практичним питанням педагогічного діагностування. В наукових публікаціях та педагогічній літературі [2; 3; 8; 9 та ін.] широко розглядаються поняття: діагностика знань, умінь та навичок студентів з навчальних дисциплін, діагностика якості вищої освіти та освітня діагностика. Все це свідчить про актуальність педагогічної діагностики як наукової проблеми.

Рівень якості підготовки майбутніх фахівців з вищою освітою багато в чому залежить від запровадження у вищому навчальному закладі системи педагогічного діагностування. У цьому плані важливе значення мають два важливих чинники: сутність і зміст компонентів педагогічного діагностування та сутність і зміст діяльності науково-педагогічних працівників з діагностики успішності навчання студентів. Тому, метою статті є розкриття взаємозв'язку і обумовленості саме цих чинників.

Як зазначає В.С. Аванесов [1], педагогічна діагностика є процесом, націленим на створення наукових методів отримання об'єктивованих оцінок поточної і підсумкової підготовленості учнів та студентів. Проте спроби побудови педагогічної теорії педагогічних вимірювань не припинялися ні в минулому, ні у наш час.

Проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" визначає, що засоби діагностики якості вищої освіти є однією зі складових стандарту вищої освіти. Державна компонента цього стандарту містить засоби діагностики якості вищої освіти в частині нормативних навчальних дисциплін, а компонента вищого навчального закладу (ВНЗ) містить засоби діагностики якості вищої освіти в частині варіативних навчальних дисциплін. Виходячи з цього, *діагностика якості вищої освіти* – це процес визначення результатів освітньої діяльності студентів і педагогів вищої школи (педагогічних працівників, науково-педагогічних працівників) з метою виявлення, аналізу, оцінювання і корегування процесу навчання.

Педагогічна діагностика, відповідно, у своєму розпорядженні використовує весь арсенал педагогічних засобів. Її метою з конкретної навчальної дисципліни є оперативне виявлення (встановлення) і оцінювання знань, умінь і навичок студентів та на цій основі прийняття своєчасних заходів, направлених на усунення недоліків, виявлених протягом семестру, і на більш глибоке засвоєння змісту навчання у відповідності з вимогами програми навчальної дисципліни.

Діагностування включає в себе: *контроль, перевірку, оцінювання, накопичення статистичних даних, їх аналіз, виявлення динаміки, тенденцій, прогнозування подальшого розвитку явищ*. У педагогічній практиці вищої школи все більше відчувається потреба в оперативній діагностиці досягнутого студентами рівня розвитку. Це пов'язано з тим, що ефективно управляти процесами формування особи без знання глибини, темпів та особливостей перемін, що відбуваються, неможливо [5, с. 93-94].

Таким чином, *ключовим компонентом педагогічного діагностування у вищій школі є контроль, сутність якого зводиться до виявлення, вимірювання і оцінювання знань, умінь та навичок студентів на різних етапах засвоєння змісту навчальних дисциплін протягом семестру. Контроль включає перевірку знань, умінь і навичок та їх оцінювання.*

Перевірка як складова контролю включає виявлення знань, умінь і навичок студентів за допомогою вимірювання протягом семестру на навчальних заняттях з урахуванням самостійної роботи студентів. Основною педагогічною функцією перевірки є забезпечення постійного зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником (НПП) і студентом для отримання своєчасної об'єктивної інформації про рівень засвоєння кожним студентом і групи в цілому навчального матеріалу, що вивчається, виявлення недоліків у навчальній роботі студентів і надання їм необхідної допомоги, а також виявлення недоліків у діяльності НПП.

Важливою складовою контролю у ВНЗ III-IV рівнів акредитації є оцінювання знань, умінь і навичок студентів як процес та їхня оцінка як результат. Оцінювання знань, умінь і навичок та їхня оцінка здійснюється у відповідності з робочою програмою навчальної дисципліни, побудованою з урахуванням особливостей кредитно-модульної системи навчання, встановленої шкали та критеріїв оцінювання, прийнятих у конкретному ВНЗ, а також правил обліку результатів оцінювання та їх використання у навчально-виховному процесі.

Проектування системи педагогічної діагностики з навчальної дисципліни є одним з важливих видів діяльності НПП. Бо саме педагогічна діагностика дає можливість визначити, наскільки чітко досягнута мета навчання, які існують недоліки процесу навчання і що слід зробити, щоб удосконалити процес навчання.

При аналізі проблеми педагогічної діагностики успішності навчання студентів в процесі засвоєння певної навчальної дисципліни доцільно врахувати такі питання: завдання проведення навчальних контрольних заходів П чи НПП зі студентами; функції педагогічного контролю засвоєння змісту навчання; принципи проведення контрольних навчальних заходів зі студентами; види проведення контрольних навчальних заходів зі студентами.

Спираючись на відому науково-методичну працю [4], сформулюємо власне тлумачення завдань контрольних навчальних заходів, що проводяться науково-педагогічними працівниками ВНЗ III-IV рівнів акредитації в рамках педагогічної діагностики за умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу:

- на початку вивчення будь-якої навчальної дисципліни необхідно виявити рівень знань студентами ключових змістовних модулів тих навчальних дисциплін, які забезпечують засвоєння даної дисципліни у відповідності зі структурно-логічною схемою її вивчення;
- перевірка і оцінювання рівня підготовленості студентів до кожного навчального заняття і якості засвоєння ними навчального матеріалу, що вивчається на занятті;
- перевірка розуміння студентами змістовно-логічних зв'язків елементів певного змістового модуля з іншими змістовими модулями навчальної дисципліни;
- виявлення рівня розуміння студентами ролі і місця навчальної дисципліни в системі підготовки їх за спеціальністю;
- виявлення рівня розуміння змістовно-логічних зв'язків навчальної дисципліни з раніше засвоєними навчальними дисциплінами, що її забезпечують;
- перевірка і оцінювання якості засвоєння студентами кожного змістовного модуля навчальної дисципліни;
- виявлення рівня умінь студентів щодо вирішення практичних завдань на основі теоретичних положень навчальної дисципліни;
- перевірка і оцінювання отриманих студентами знань, умінь та ступеня опанування ними практичних навичок, а також розвиток теоретичного мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни;
- проведення НПП самоаналізу власної педагогічної діяльності за результатами контролю якості засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни;
- використання НПП результатів контролю якості засвоєння студентами навчальної дисципліни при наданні їм допомоги та в проведенні з ними виховної роботи.

Основними принципами організації і проведення контрольних навчальних заходів зі студентами мають бути: *систематичність, індивідуальний характер, різноманітність контролю, всебічність, об'єктивність, диференційований підхід, гласність, єдність вимог, доброзичливість*. Виходячи з вищевикладених принципів організації та проведення контрольних навчальних заходів, визначають конкретні види контролю.

В умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВНЗ основними видами контролю навчальної діяльності студентів є: *вхідний контроль, поточний контроль, модульний контроль, семестровий контроль та державна атестація*. Вважається, що для забезпечення систематичної і планомірної педагогічної діагностики навчальної діяльності

студентів доцільно передбачувати проведення поточних і модульних контролів в процесі вивчення навчальної дисципліни протягом семестру, як безпосередньо на навчальних заняттях, так і в процесі проведення спеціальних контрольних заходів.

У загальному вигляді діяльність НПП щодо педагогічної діагностики успішності засвоєння студентами змісту навчання можна уявити у вигляді трьох взаємопов'язаних видів діяльності (рис.1).

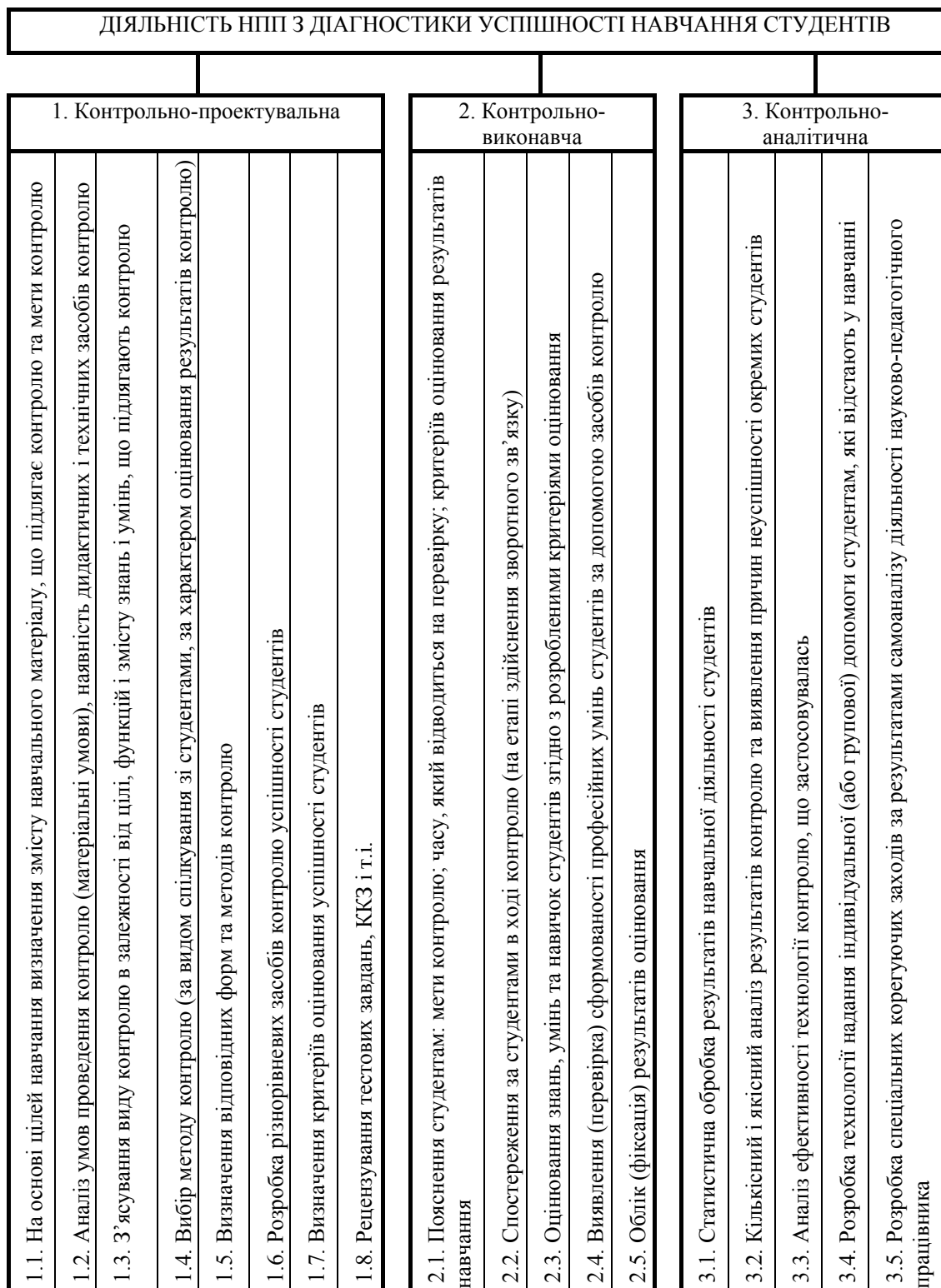

Рис.1 Модель діяльності НПП з педагогічної діагностики успішності навчання студентів

З точки зору важливості контролю в педагогічній діагностиці, як складовій навчально-виховного процесу, вищевикладене наштовхує до таких розмірковувань:

1. Контроль є ключовим у педагогічній діагностиці як одній із системоутворюючих компонентів педагогічної системи. Тому питанням контролю завжди приділялася велика увага як ученими-педагогами, психологами, так і практиками, бо навчання починається, супроводжується і закінчується контролем.
2. За допомогою контролю з'ясовуються: рівень опанування студентами певними знаннями; технологія формування вмінь і навичок та їх міцність; рівень загального розвитку і вихованості особистості студента.
3. За допомогою контролю здійснюються: опрацювання і аналіз отриманих результатів; певні висновки про якість і ефективність роботи конкретних педагогів і всієї дидактичної системи; оцінювання дієвості навчально-методичного і організаційного забезпечення навчального процесу; якість навчально-методичних посібників, рекомендацій та інших дидактичних засобів; визначення певних прогалів у навчанні та шляхи їх усунення.
4. Контроль варто розглядати в різних аспектах: як один зі способів навчання, як елемент управління процесом навчання, як спосіб визначення результатів процесу навчання.
5. Контроль як одна із складових кредитно-модульної системи організації навчального процесу дозволяє: на початковому етапі засвоєння змісту певної навчальної дисципліни встановити (визначити) рівень підготовки студентів щодо її засвоєння; спостерігати за ходом засвоєння навчального матеріалу і визначати ступінь правильності знань, умінь і навичок, що формуються у студентів; прогнозувати або визначати якість знань, умінь і навичок, що формуються у студентів згідно з вимогами до майбутнього фахівця.
6. Принципи контролю, з одного боку, є віддзеркаленням загальних дидактичних принципів навчання (маються на увазі принципи активності і свідомості, гласності, доступності, індивідуального і диференційованого підходу до студентів), а з іншого боку носять специфічний характер і відображають вимоги НПП до студентів щодо раціональної організації і проведення контролю знань, умінь і навичок.
7. Кожен вид контролю має свої завдання. Проте вони повинні бути взаємопов'язані між собою і в той же час знаходитись у взаємозв'язку з іншими компонентами процесу навчання. Уміле поєднання різних видів контролю – показник рівня постановки навчального процесу у ВНЗ і один з важливих показників кваліфікації педагогів вищої школи.
8. Контроль знань, умінь і навичок студентів дає необхідний навчальний і виховний ефект тільки тоді, коли він проводиться своєчасно і систематично, а не від випадку до випадку. Кожен НПП завжди повинен знати успіхи кожного студента для того, щоб мати можливість своєчасно виявити і виправити його помилки, надати необхідну допомогу. Для студентів контроль якості їхньої підготовки є стимулюючим фактором, який багато в чому визначає мотиви навчальної праці.
9. Правильно організований контроль знань, умінь і навичок студентів має бути, з одного боку, всебічним, тобто охоплювати всі сторони навчальної діяльності студентів в процесі засвоєння змісту навчання, і, з іншого боку, диференційованим, тобто охоплювати кожний змістовний модуль робочої програми навчальної дисципліни чи програми іншого навчального заходу. Тільки така діалектична єдність цих сторін контролю може забезпечити відповідний навчальний і виховний ефект.

Варто також зазначити, що поряд з контролем існує *самоконтроль* та *самооцінювання* особистих навчальних досягнень кожним студентом, які сприяють рівню їхніх знань, сформованості вмінь і навичок. Сутність самоконтролю полягає в усвідомленому регулюванні студентом своєї діяльності задля забезпечення таких її результатів, які б відповідали поставленим цілям, вимогам, нормам, правилам, зразкам.

Важливим елементом педагогічної діагностики є контрольні запитання і завдання. У залежності від функціонального призначення контрольних запитань і завдань, від цілей, що

маються на увазі при їх постановці, можна виділити: контрольні запитання на розпізнавання; контрольні запитання, що передбачають побудову відповіді шляхом зіставлень або протиставлень; контрольні запитання, що передбачають дії аналітичного характеру; контрольні запитання, що передбачають побудову синтезованої відповіді; контрольні запитання-задачі комплексного типу, що вимагають побудови складних умовиводів; контрольні запитання, що вимагають евристичних рішень. Академічні успіхи студентів мають визначатися за допомогою системи оцінювання, що використовується у ВНЗ, а реєстрація результатів оцінювання має здійснюватися за прийнятими у ВНЗ правилами та з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

На нашу думку, засвоєння змісту навчання студентами має здійснюватися за єдиною шкалою і критеріями оцінювання, визначеними у вищому навчальному закладі, які мають бути прозорими як для науково-педагогічних працівників, так і для студентів.

Для навчального процесу вимірювання потрібні як інструмент, за допомогою якого можна об'єктивно оцінити результати, забезпечити його упорядкування та здійснити управління. Характерним є і те, що від такого інструмента вимагається визначення не тільки "статичної картини" тих або інших результатів навчання, але й динаміки навчального процесу.

Оцінювання успішності студентів є складовою діяльності НПП з контролю рівня знань, умінь та навичок студентів і являє собою складне творче завдання. Сутність його полягає в тому, що НПП на основі порівняння відповідей окремо кожного студента на контрольні запитання певного контрольного заходу з еталонними відповідями з визначених запитань формує судження стосовно рівня знань, умінь чи навичок кожного студента за визначеною шкалою та критеріями. Оцінювання успішності студентів виконує ряд важливих функцій в процесі навчання і стосується не тільки студентів, але й НПП та керівництва факультету і ВНЗ.

По-перше, формування адекватної оцінки успішності засвоєння студентами змісту навчання вимагає від науково-педагогічних працівників великого досвіду і високого професіоналізму. Оцінювання знань, умінь та навичок дає можливість науково-педагогічним працівникам отримувати уявлення про якість та кількість опанованого студентами матеріалу робочої програми навчальної дисципліни. Оцінка як результат оцінювання впливає й на організацію подальшого навчального процесу, призводить до перегляду науково-педагогічним працівником підходів до викладання навчальної дисципліни.

По-друге, результати оцінювання знань, умінь та навичок студентів дають можливість керівництву факультетів ранжувати їх за рівнем академічних досягнень і приймати відповідальні рішення.

По-третє, студентам зовсім не байдуже, як оцінюються їхні успіхи у навчанні. Позитивна чи негативна оцінка дає адекватне уявлення про знання, вміння та навички індивіда. Від того, як оцінюють студентів, у значній мірі залежить мотивація їх подальшої діяльності. Вони мають відчувати справедливість оцінювання їхньої успішності навчання (знань, умінь і навичок), разом з цим у них необхідно виховувати самокритичність і вміння спокійно і в той же час активно приймати міри щодо виправлення помилок і недоліків у своїй роботі, усувати пробіли у знаннях, навчатися краще при отриманні низьких оцінок.

Таким чином, правильно здійснене оцінювання навчальної діяльності студента підбадьорює і стимулює його до подальшого навчання або, навпаки, заставляє його замислитися і насторожитися з приводу певного неуспіху.

Оцінювання результатів навчальної роботи студентів – це визначення ступеня засвоєння студентами знань, а також набуття умінь та навичок у відповідності з вимогами певної програми навчальної дисципліни або певної програми іншого навчального заходу, передбаченого навчальним планом. Інколи це оцінювання називають оцінкою успішності навчальної діяльності студентів.

Кількісно оцінка виражається в балах за встановленою у вищому навчальному закладі системою оцінювання: 5-ти, 12-ти бальною та ін. В умовах кредитно-модульної системи

організації навчального процесу у багатьох ВНЗ використовується єдина методика визначення оцінок у відсотках [6; 7 та ін.]. Сутність цієї методики зводиться до наступного. Оцінка – 100 % означає повне засвоєння знань, придбання умінь та навичок з навчальної дисципліни у відповідності з вимогами програми навчальної дисципліни. Якщо студент отримує нижче 100 %, то це означає, що якась частка загального необхідного обсягу знань, умінь та навичок студентом не засвоєна. Наведемо опис чотирьох рівнів навчальних досягнень студентів, які у загально-дидактичному плані визначаються за характеристиками, представленими в табл. 1.

При оцінюванні успішності засвоєння студентом змісту будь-якої навчальної дисципліни мають враховуватись: тривалість контролю і усвідомленість важливої наукової інформації, передбаченої робочою програмою навчальної дисципліни і фактично вивченою на навчальних заняттях; знання і розуміння зв'язку і взаємозв'язку явищ, законів, закономірностей і правил, що вивчаються; уміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями для правильного використання конкретних фактів і явищ реальної дійсності; самостійність суджень студентів.

Критерії оцінювання повинні враховувати загальні педагогічні положення, що стосуються всієї підготовки у ВНЗ та специфічні особливості кожної навчальної дисципліни чи іншого навчального заходу відповідного циклу підготовки, тому розробка єдиних критеріїв оцінювання з усіх навчальних дисциплін та інших навчальних заходів у теперішній час є невирішеною проблемою. Можлива лише розробка рекомендацій щодо оцінювання в узагальненому вигляді, які можуть бути орієнтирами при розробці критеріїв оцінювання з конкретних навчальних дисциплін.

Таблиця 1

Опис рівнів навчальних досягнень студентів

Рівень навчальних досягнень		Оцінка за національною шкалою	Рейтингові бали	ECTS оцінки
назва рівня	критерії оцінювання			
I рівень – початковий (або низький)	Відповідь студента при відтворюванні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення	2	1 – 34	F
			35 – 59	FX
II рівень – середній	Студент відтворює основний навчальний матеріал, він здатний розв'язувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності	3	60 – 69	E
			70 – 74	D
III рівень – достатній	Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей і зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальнюванням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Він здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності	4	75 – 84	C
			85 – 89	B
IV рівень – високий	Знання студента є глибокими, міцними, узагальненими, системними. Студент вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища й факти, виявляти й відстоювати особисту позицію	5	90 – 100	A

Виходячи із загальних критеріїв оцінювання, які прийняті у ВНЗ, вважаємо за необхідне зробити акцент на тому, що на кожній кафедрі з кожної навчальної дисципліни мають бути розроблені критерії оцінювання, які враховували б специфічні особливості навчальної дисципліни та фактичний стан її науково-методичного забезпечення. При розробці критеріїв оцінювання необхідно враховувати наступні показники: розуміння та ступінь засвоєння теоретичного питання; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; знайомство з основною (обов'язковою) літературою, а також із сучасною періодичною літературою з навчальної дисципліни; уміння застосувати теорію до практики, вирішувати завдання, здійснювати розрахунки із застосуванням комп'ютера; знайомство з історією науки, що є основою змісту навчальної дисципліни; логіка, структура та стиль відповіді, а також уміння захищати теоретичні положення, що висуваються.

Критерії оцінювання мають повністю забезпечувати оцінювання успішності засвоєння студентом програми навчальної дисципліни. Чітко визначені критерії оцінювання успішності навчання студентів, на нашу думку будуть сприяти: формуванню творчого ставлення до засвоєння змісту навчання, розвитку їхніх розумових та фізичних здібностей, конкретному визначенню рівня знань, умінь та навичок кожного студента, які передбачаються робочими програмами навчальних дисциплін та програмами інших навчальних заходів, а також професійних компетенцій, передбачених ОКХ.

Якість підготовки майбутніх фахівців з вищою освітою багато в чому залежить від оперативної педагогічної діагностики рівня досягнень студентів в процесі вивчення будь-якої навчальної дисципліни. Це обумовлюється тим, що без знання глибини, темпів та особливостей змін, що відбуваються у кожного студента, неможливо створити ефективні організаційно-педагогічні умови формування необхідного рівня знань, умінь та навичок. Для цього, перш за все, кожен педагог вищої школи повинен чітко усвідомлювати, що педагогічна діагностика має: по-перше, два важливих чинники: сутність і зміст компонентів педагогічного діагностування та сутність і зміст діяльності науково-педагогічних працівників з діагностики успішності навчання студентів; по-друге, здійснюватись з урахуванням основних принципів організації і проведення контрольних навчальних заходів зі студентами; по-третє, здійснюватись з використанням найбільш ефективних методів і засобів та носити системний і комплексний та дієвий характер; по-четверте, враховувати ряд важливих функцій в процесі навчання і стосуватися не тільки студентів, але й НПП та керівництва факультету і ВНЗ.

Перспективи подальших досліджень – визначення ролі інформаційних технологій у педагогічній діагностиці вищої школи.

Список використаних джерел

1. Аванесов В. С. Проблема становлення національної системи педагогічних вимірювань [Електронний ресурс] / В. С. Аванесов // Вимірювання навчальних досягнень учнів і студентів: гуманістичні, методологічні, технологічні аспекти : матер. II Міжнар. конфер. м. Харків, 13-14 грудня 2007 року – Режим доступу: http://monitoring.in.ua/up/files/publikacii/foreign/problema_stanovlennya_nac_sistemi_pedvimirivan.pdf.
2. Вербицкий А. Диагностика понимания в контекстном обучении / А. Вербицкий, Е. Креславская // Высшее образование в России. – 2007. – №10. – С. 26-31.
3. Минин М. Г. Диагностика качества учебных достижений студентов в условиях кредитно-модульного обучения / М. Г. Минин, Е. В. Жидкова // Инженерное образование. – 2007. – № 4. – С. 120-126.
4. Нуждин В.Н. Стратегия и тактика управления качеством образования: [метод. пособие] / В. Н. Нуждин, Г. Г. Кадомцева, Е. Р. Пантелеев, А. И. Тихонов – Иваново: ОМТ МИБИФ, 2003. – 170 с.
5. Подласый И.П. Педагогика: Новый курс: [учебн. для студ. высш. учеб. заведений: в 2 кн.] – М. : Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС, 2001, – Кн. 1: Общие основы. Процесс обучения. – 576 с.

6. Положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу у Вінницькому державному аграрному університеті / [Гулько І. В., Пльонсак В. А., Мазур В. А. та ін.] ; за ред. І. В. Гулько. – Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВДАУ, 2009. – 39 с.
7. Положення про рейтингове оцінювання успішності студентів у Харківському національному університеті радіоелектроніки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://et.kture.kharkov.ua/upload/polojenie_new.doc.
8. Садова Т. А. Діагностика в системі професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців / Т. А. Садова // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. Частина II. – 2009. – №5(168). – С. 119-127.
9. Комишан А. І. Діагностика освітньої діяльності студентів на основі рейтингового підходу: теорія, методологія, практика : [монографія] / А. І. Комишан, К. І. Хударковський, О. С. Челпанов. – Харків : Новий колегіум, 2011. – 297 с.

The article describes the components of educational assessment and formulated their own vision tasks control training events held research and teaching staff within educational assessment. A well designed model of scientific and pedagogical staff of educational assessment student learning achievement.

Key words: *diagnostic, educational diagnosis, diagnosis quality of training, pedagogical components of diagnosing, monitoring, inspection, assessment, and evaluation criteria scale, the level of students' knowledge.*

УДК 37.035:316.46 – 053.6

Косенчук О. Г.

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ З ЛІДЕРАМИ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

У статті представлена програма підготовки соціальних педагогів до роботи з лідерами учнівського самоврядування на різних рівнях, а саме: навчального закладу, району, міста, області. Окреслені форми та методи роботи з соціальними педагогами на курсах післядипломної педагогічної освіти. Визначені пріоритетні напрями роботи соціального педагога з лідерами учнівського самоврядування.

Ключові слова: *програма, соціальні педагоги, лідери учнівського самоврядування, післядипломна освіта.*

Сьогодення вимагає від соціальних педагогів у роботі з лідерами-старшокласниками не передавати теоретичні знання підростаючим особистостям, а мотивувати їх до активної лідерської діяльності, брати на себе роль соціальних мобілізаторів юних лідерів, а для цього необхідно готувати соціальних педагогів до роботи із зазначеною цільовою групою. Адже більшість соціальних педагогів, які працюють у закладах освіти, не мають відповідної фахової підготовки, переважно це вчителі певного закладу, яким при тарифікуванні не вистачило годин за їхнім предметом і їх довантажили посадою “соціальний педагог”. Програма підготовки соціальних педагогів до роботи з лідерами – відповідь на вимогу часу, вона дасть можливість підвищити рівень поінформованості соціальних педагогів, створить умови для відпрацювання ними практичних умінь, сприятиме поширенню передового досвіду соціального супроводу.

Проблема підготовки соціальних педагогів висвітлюється різнобічно у наукових працях Л. Артюшкіної [1], М. Басова [2], О. Безпалько [3], Р. Вайнола [4], Ю. Василькова [5], К. Віцукаєва [6], Ю. Галагузова [7], І. Д. Зверева [8], Л. Нагавкіка [10], Ж. В. Петрочко [11].